

Salutació

Joan Melià

Director general de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears

Una de les demandes que, tradicionalment, amb més insistència s'han reiterat des dels sectors preocupats per la normalització de la llengua catalana és la necessitat d'incrementar les relacions de cooperació entre les diferents àrees territorials de parla catalana; aquesta voluntat no pot estranyar si tenim en compte que aquesta cooperació és una de les condicions essencials per assegurar, no sols la consolidació d'un estàndard comú per a tota la comunitat, sinó la continuïtat del català com a llengua del nostre territori.

A la inauguració de les primeres Jornades per a la Cooperació en l'Estandardització Lingüística, en la mateixa situació d'avui, vaig voler fer especial incidència en aquesta necessitat de col·laboració entre organitzacions i ciutadans de diversos indrets dels Països Catalans. I de manera destacada vaig voler subratllar que era de vital importància que aquesta col·laboració també es fes entre les diverses administracions dels territoris de parla catalana i manifestava l'esperança que els primers indicis d'aquesta voluntat d'actuació entre els governs de Catalunya i de les Illes Balears, en relació amb la normalització lingüística, fossin un avanç del que s'hauria de convertir en habitual.

Enguany, passats dos anys, podem afirmar que el desig expressat aleshores, i compartit per molts, s'ha concretat en nombroses col·laboracions entre les direccions generals de Política Lingüística dels dos governs. Des de petites col·laboracions, com l'edició de catàlegs de jocs o de vídeos en català, fins a realitzacions de molta més ambició com la creació de l'Institut Ramon Llull, amb la finalitat que sigui l'instrument principal de la projecció exterior de la llengua catalana. Però entremig són molts els convenis i els acords de col·laboració entre els dos governs: exposicions, doblatge de pel·lícules, activitats relacionades amb la celebració de l'Any Europeu de les Llengües, participació conjunta en fires internacionals, edicions, organització de congressos, assessorament tècnic, etc.; però també s'ha de comptar entre un dels principals efectes positius la visualització d'aquesta col·laboració. De tota aquesta experiència de col·laboració entre les dues direccions generals, que en alguns casos ha comptat també amb la participació del Govern d'Andorra —d'aquesta experiència, com a mínim—, des de la perspectiva de les Illes Balears no en podem treure més que valoracions altament positives.

El patrocini compartit en la realització d'aquestes II Jornades n'és un exemple més.

Després de les primeres Jornades, en les quals es va tractar de manera general de la cooperació entre els diferents àmbits professionals i territorials, sembla un encert que les II Jornades, dedicades a un tema específic, tractin de la traducció i la llengua estàndard. Sens dubte, així com en la creació literària sembla bastant generalitzada l'acceptació de determinades variacions en l'estàndard que permeten ubicar l'origen de l'autor, en el cas de les traduccions sempre ha estat més qüestionada aquesta possibilitat; ara mateix se m'acuden els casos de la traducció d'*El microcosmos lul·lià* (de Robert Pring-Mill) feta per Francesc de B. Moll, el de la traducció d'*Els promesos* (d'Alessandro Manzoni) feta per M. Antònia Salvà o *A la recerca del temps perdut* (de Marcel Proust) feta per Jaume Vidal Alcover, que, de vegades, han estat considerades excessivament dialectals; en canvi, si n'haguessin estat primers autors, els mateixos textos no haurien estat objecte de qüestió des d'aquest punt de vista.

A part de la traducció literària, el procés de normalització lingüística ha generat altres traduccions i altres temes de preocupació: la traducció que serveix per oferir en català textos que han estat escrits, per incapacitat o inseguretat lingüística dels autors, en altres llengües, i la traducció automàtica, que generen preguntes diverses, algunes de les quals, a part de la incidència que poden tenir sobre l'expansió de l'ús del català com a llengua de partida, es vinculen directament amb la problemàtica de l'estàndard i la variació territorial, com pot ser el cas de fins a quin punt els traductors automàtics —sigui per tria per defecte o per alternatives de solucions— han d'oferir la possibilitat de contenir totes aquelles solucions territorials que són admeses dins l'estàndard; la qual cosa també seria extensiva als correctors gramaticals. No hi ha dubte que fòrums de debat com el que inauguram aquí poden ser el camí adequat per trobar-hi les solucions més idònies, tant des del punt de vista lingüístic, com des de la perspectiva sociolingüística.

Per això, des de la Direcció General de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears estam satisfets de poder donar-hi suport; sols quedaria per desitjar que, així com hi intervenen especialistes de tota l'àrea lingüística, en properes edicions el nombre de territoris representats pels seus directors generals que hi donin suport s'hagi pogut ampliar.

Només cal desitjar que l'edició d'enguany d'aquestes Jornades pugui ser tan profitosa com ho va ser l'anterior.